

3372-20 – SINT-LAURENTIUSKAPEL LOKEREN

BEHEERSPLAN

© Arch & Teco Group

De inhoud van deze nota behoort toe aan Arch & Teco Group en wordt beschermd door het Belgisch en internationaal recht betreffende de auteursrechten en meer algemeen, het intellectuele eigendomsrecht.

Elke kopie, aanpassing of mededeling aan het publiek van het geheel of een deel van deze inhoud is verboden, tenzij Arch & Teco Group daartoe uitdrukkelijk en voorafgaand schriftelijk akkoord heeft gegeven. Ieder niet-toegelaten gebruik kan leiden tot burgerlijke en strafrechtelijke vervolging.

INHOUD

1.	IDENTIFICATIE EN AFBAKENING	4
1.1	DOEL OPMAAK VAN HET BEHEERSPLAN	4
1.2	AFBAKENING VAN HET PROJECTGEBIED	4
1.3	EIGENDOMSSITUATIE	5
1.4	HET PROJECTGEBIED IN ZIJN CONTEXT	5
1.5	JURIDISCHE TOESTAND	5
2.	BOUWHISTORISCHE NOTA	6
2.1	ARCHIVALISCH ONDERZOEK	6
2.1.1	GERAADPLEEGDE BRONNEN	6
2.1.2	RESULTATEN ICONOGRAFISCH ONDERZOEK	6
2.2	SYNTHESEPLAN BOUWEVOLUTIE	6
2.3	BOUWGESCHIEDENIS	6
3.	INVENTARISATIE	10
3.1	ALGEMENE BESCHRIJVING VAN DE RUIMTELIJKE CONTEXT	10
3.1.1	PLANNEN BESTAANDE TOESTAND	10
3.1.2	FOTO'S BESTAANDE TOESTAND	10
3.2	BESCHRIJVING ERFGOEDELEMENTEN	10
3.2.1	DE SINT-LAURENTIUSKAPEL	10
4.	BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN	14
4.1	DE SINT-LAURENTIUSKAPEL	14
4.2	SYNTHESEPLANNEN ERFGOEDWAARDEN	14
5.	VISIE OP TOEKOMSTIG BEHEER	16
5.1	BEHEERSDOELSTELLINGEN	16
6.	BEHEERSMAATREGELEN – WERKZAAMHEDEN	17
6.1	EENMALIGE RESTAURATIEWERKZAAMHEDEN	17
6.2	TERUGKERENDE ONDERHOUDSWERKZAAMHEDEN	17
7.	OPVOLGING EN EVALUATIE	18
8.	BIJLAGEN	19
8.1	VERPLICHTE BIJLAGEN	19
8.2	EXTRA BIJLAGEN	19

1. IDENTIFICATIE EN AFBAKENING

1.1 DOEL OPMAAK VAN HET BEHEERSPLAN

Het beheersplan werd opgesteld conform de inhoudelijke richtlijnen voor het opstellen van beheersplannen van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, zoals bepaald in het Onroerenderfgoeddecreet¹ en overeenkomstig het uitvoeringsbesluit.²

1.2 AFBAKENING VAN HET PROJECTGEBIED

Dit beheersplan werd opgemaakt voor de Sint-Laurentiuskapel gelegen te Lokeren in de Luikstraat. De kapel heeft geen nummer en is gelegen tussen nr 32 en nr 34. De Sint-Laurentiuskapel situeert zich in de historische stadskern van Lokeren op de rechteroever van de Durme.

In deze stadskern zijn een aantal straat- en pleinwanden afgebakend als stadsgezicht:

- In het noorden vormt de Durme met een deel van de straatwand van de Grote Kaai en de straten rondom het station de begrenzing.
- In het oosten vormen de straatwanden van een deel van de Torenstraat, het aansluitende Kerkplein en de straatwanden van de Kerkstraat de begrenzing.
- In het zuiden vormen de straatwanden van de Luikstraat, Voermanstraat en Vrijheidsplein de begrenzing.
- Terwijl de westelijke grens gevormd wordt door het Vrijheidsplein, de rechter straatwand van de Roomstraat, de Groentemarkt en de pleinwanden van de Markt.
- De centraal gelegen Schoolstraat met zijsteeg, de Vieremmerstraat behoort ook bij het stadsgezicht.
- Binnen deze historische stadskern werden een aantal panden apart opgenomen als beschermd monument waaronder de Kapel van de Heilige Laurentius.

Afb. 1- Situering van de kapel in de Luikstraat (het projectgebied is aangegeven in het geel)

¹ Het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, in werking getreden vanaf 1 januari 2015

² Besluit van de Vlaamse Regering: het Onroerenderfgoedbesluit van 16 juli 2014

Kadastrale identiteit	Lokeren, 4 ^e afdeling, sectie E, perceelnummer 1527
Beschermd als: monument	• Bij MB dd. 03-03-1998 kapel van de Heilige Laurentius • ID 10009 • Is deel van de bescherming als stadsgezicht Stads-kern Lokeren

* ID verwijst naar nr. Inventaris Bouwkundig Erfgoed

- Beschermingsbesluit: *zie bijlage 1A*
- Kadasterplan: *zie bijlage 1B* (www.geopunt.be GRB 2017)

1.3 EIGENDOMSSITUATIE

Het monument is volledig in eigendom van de stad Lokeren.

Contactpersoon:

Nico Van Campenhout, Stadsarchivaris
 Stadsarchief
 Torenstraat 1A
 9160 Lokeren
 Tel 09 340 50 61

1.4 HET PROJECTGEBIED IN ZIJN CONTEXT

- Afbakening beschermd monument (roodbruin) : *zie bijlage 1C (geoportaal onroerend erfgoed)*

1.5 JURIDISCHE TOESTAND

- Gelegen in Provinciaal RUP, Afbakening kleinstedelijk gebied Lokeren : *zie bijlage 1D*
- De site ligt in een vastgesteld stadsgezicht Stads-kern Lokeren : *Zie bijlage 1E*
- Bestemming volgens het gewestplan: de historische stads-kern is ingekleurd als 'woongebied' : *zie bijlage 1F*

2. BOUWHISTORISCHE NOTA

2.1 ARCHIVALISCH ONDERZOEK

2.1.1 GERAADPLEEGDE BRONNEN

2.1.1.1 LITERATUUR

- Uittreksels uit de inventaris van Onroerend Erfgoed
- ID 100093
- Parochiaal archief Lokeren, Dekenij
- Archief agentschap Onroerend Erfgoed
- Beschermingsdossier
- Gepubliceerd boeken of artikels:
 - Verstegen V. en Van Driessche R., Waardevol Lokeren, 1977
 - Verstegen V., 'In het spoor van St.-Laurentius', in: tijdschrift De Souvereinen, 1989, 20ste jg. nr 3, blz. 124-126
 - 'Lokerse Kapellen', in: wekelijks tijdschrift St. Laurentius Bode, 1950, wekelijkse uitgave, zondag 15 jan (uit: De Kapellen van Waasland door J. Van Vlierberghe)

2.1.1.2 AFBEELDINGEN EN KAARTEN / PLANNEN

- Historische en recente plannen: www.geopunt.be, www.cartesius.be
- Luchtfoto's: www.geopunt.be
- Perspectieffoto's: www.bingmaps.com
- Historische foto's: www.delcampe.net, <http://balat.kikirpa.be/>, Stadsarchief Lokeren

2.1.2 RESULTATEN ICONOGRAFISCH ONDERZOEK

Bij dit onderzoek zijn diverse historische plannen en foto's verzameld. Deze geven meer inzicht in de bouwevolutie. Het beeld- en planmateriaal dat relevant is om de bouwgeschiedenis te duiden, is opgenomen als bijlage 2A. De documenten werden zo veel mogelijk in chronologische volgorde gerangschikt.

Zie bijlage 2A: Iconografisch onderzoek bouwgeschiedenis

2.2 SYNTHESEPLAN BOUWEVOLUTIE

Zie bijlage 2B. Dit plan vormt een visuele synthese van de hierna uiteengezette bouwgeschiedenis.

2.3 BOUWGESCHIEDENIS

Typologie:

De Sint-Laurentiuskapel is opgericht als bedehuisje van de gilde van Sint-Sebastiaan. Het is een typische bidkapel. De kapel is opgedragen aan Sint-Laurentius, een volksheilige en de patroonheilige van de stad Lokeren. De kapel werd ook onder de bescherming geplaatst van de Heilige bisschop Macharius en van de Heilige Rochus, twee pestheiligen. In de periode van de bouw van de kapel werd Lokeren getroffen door deze ziekte. De kapel was vroeger toegankelijk voor de voorbijgangers.

³ <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10009> (datum raadpleging 04-10-2017)

Stijl:

De Sint-Laurentiuskapel is opgetrokken in een barokstijl. Kenmerkend voor deze stijl is de plastische behandeling van de voorgevel. De kapel heeft een in- en uitzwenkende klokgevel met gestileerde voluutvormige vleugelstukken. De topgevel is bekroond met een driehoekig pseudo-fronton (fronton waarvan de onderste zijde van de driehoek ontbreekt). De krulvormige voluten van de topgevel rusten op uitspringende geblokt natuurstenen pilasters die een rondboogdeur flankeren. Deze centrale toegangsdeur bevat rococomotieven zoals een asymmetrisch schelpmotief (rocaille) op de houten deurpanelen en een golfde siernaad.

Historisch uitzicht:

Het historische uitzicht van de Sint-Laurentiuskapel dateert uit 1633 en wijkt af van het huidige uitzicht, dat bij de inventarisatie (hoofdstuk 3) beschreven wordt. De kapel was oorspronkelijk een vrijstaande veldkapel. Er zijn geen gegevens over de voorgevel uit 1633 bekend. In 1768-69 werd de gehele kapel vernieuwd en kreeg ze haar huidige uitzicht.⁴ Bij de restauratie in 1909 werd deze voorgevel aangepast. De rotspleister van de voorgevel werd afgebikt en het stalen raam werd vervagen door een glas-in-lood raam. De aanwezige straatlantaarn werd weggehaald.⁵

De kapel heeft zijn bestemming als gebedshuis gedurende verschillende eeuwen behouden.

Bouwgeschiedenis:⁶

- De plechtige inwijding van de St-Laurentiuskapel gebeurde 18 maart 1633 door bisschop Triest.⁷
- De kapel, die voor de Heilige Laurentius werd gebouwd, was een vrijstaande wegkapel.⁸ Volgens de overleveringen stond het kapelletje op een stuk land met bomen beplant en had het gebouw twee vensters in de zijgevels. Een artikel in de St.-Laurentius Bode vermeldt een verkoopakte van een stuk grond naast de kapel uit 18 februari 1637. Uit deze verkoopakte is duidelijk dat de betreffende verkoop een stuk grond was dat "paalde oost de hofstede van Pieter De Cock, west, het Capelleken van St. Laurentius ofte Heilige Eeckberght, noort, de straete". Uit het document is verder af te leiden dat de St-Laurentiuskapel of de St-Eeckberghtkapel oorspronkelijk een vrijstaande veldkapel was.⁹
- Er zijn 17de eeuwse beelden van de Heilige bisschop Macharius en de Heilige Rochus van Montpellier in de kapel bewaard gebleven. Er ontstond in Lokeren een speciale verering voor deze twee pestheiligen nadat de stad in 1620-1630 door deze vreselijke ziekte getroffen werd.¹⁰
- In het kerkarchief wordt de Sint-Laurentiuskapel ter gelegenheid van een kerkbezoek in 1692 vermeld.¹¹
- De kapel was geruime tijd de private bidplaats van de adellijke familie Ryngaut. Dit was één van de rijkste familie van het Waasland. Het voormalige huis Ryngaut (gebouwd in 1714) gaf aan de tuinzijde uit in de Luikstraat recht tegenover het kapelletje.¹² In het voormalige Ryngauthuis is nu het Sint-Lodewijkscollege gevestigd.
- In 1768-69 is de straatgevel vernieuwd.¹³ De voorgevel werd verplaatst naar de rooilijn van de Luikstraat. Sporen hiervan zijn onder andere zichtbaar in de dakopbouw van de kapel (het voorste dakdeel is hoger uitgewerkt en bedekt met leien terwijl het lager gelegen achterste dakdeel belegd is met pannen) en het interieur (muren en plafond verspringen ter hoogte van de bouwnaad). Bij het verplaatsen van de voorgevel

⁴ V. Verstegen, 'In het spoor van St.-Laurentius', in: tijdschrift De Souvereinen, 1989, 20ste jg. nr 3, blz.124-126, p125

⁵ Artikel Sint-Laurentiuskapel, bron Verstegen V. en Van Driessche R., Waardevol Lokeren, 1977

⁶ V. Verstegen, 'In het spoor van St.-Laurentius', in: tijdschrift De Souvereinen, 1989, 20ste jg. nr 3, blz.124-126

⁷ V. Verstegen, 'In het spoor van St.-Laurentius', in: tijdschrift De Souvereinen, 1989, 20ste jg. nr 3, blz.124-126, p124

⁸ <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/17900>

⁹ 'Lokerse Kapellen, in: tijdschrift St. Laurentius Bode, 1950, wekelijkse uitgave, 15 jan

¹⁰ V. Verstegen, 'In het spoor van St.-Laurentius', in: tijdschrift De Souvereinen, 1989, 20ste jg. nr 3, blz.124-126, p125

¹¹ 'Lokerse Kapellen, in: tijdschrift St. Laurentius Bode, 1950, wekelijkse uitgave, 15 jan

¹² 'Lokerse Kapellen, in: tijdschrift St. Laurentius Bode, 1950, wekelijkse uitgave, 15 jan

¹³ <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/10009>

werd deze aangepast aan de toen heersende rococo of Lodewijk XV-stijl. In deze stijl was het gebruikelijk om gevels te voorzien van een pleisterlaag.

- Ook het interieur is in die tijd vermoedelijk vernieuwd in een Lodewijk XV-stijl. Het KIK dateert het houten geschilderde altaar omstreeks 1750 en het ingewerkte schilderij achter het beeld van St-Laurentius "Liefdadigheid van de Heilige Laurentius" tussen 1700 en 1800. Er is een historische foto gemaakt van het hoofdaltaar in 1944.¹⁴
- Op de Ferraris kaart (1771-1778) ligt de Luikstraat aan de rand van de bebouwing van Lokeren. De historische stadskern en de vorm van de Luikstraat, Voermanstraat en Vrijheidsplein waren al gevormd.¹⁵ (zie afb. 2)
- Bij de inval van de Franse Republikeinen (ca 1793-1795) week de familie Ryngaut uit naar "den vreemden" en namen volgens de overlevering verschillende roerende bezittingen mee.¹⁶ De republikeinen namen vermoedelijk al hun onroerende bezittingen en dus ook deze van de kapel in beslag. Vermoedelijk stonden de Confrerie van de Heiligen Laurentius of de directe burens van de kapel vanaf dan in voor het onderhoud van de kapel.
- Uit het stokregister blijkt dat de kerkfabriek in 1804 eigenaar werd van de kapel. In het stokregister (register waarin alle bezittingen van de kerkfabriek werden genoteerd) van 1844 staat de volgende vermelding: "Kappelle van den Heiligen Laurentius in de Luyckstraat, tussen de woningen van wed. Van Schoonen en sieur Benedict De Wilde: komt voorts van de Confrerie van den Heiligen Laurentius en is door de Kerkfabriek in bezit genomen, kragtens het decreet van den 28 Messidor jaar 13 van de Franse republiek" (dit komt overeen met 1804). Er waren geen inkomsten of uitgaven voor de Kerkfabriek.¹⁷ (Van 1793 tot 1806 was de Franse revolutionaire kalender in gebruik. Deze verving tijdelijk de gregoriaanse kalender) (zie afb. 3)
- Op de historische kaart "Atlas der Buurtspoorwegen (1841) zien we de perceelsgrenzen van de kapel al ingetekend. De kapel is deels ingebouwd in het straatbeeld.¹⁸ (zie afb. 4)
- In een rekeningenboek van de Gilde t.a.v. het 'capelleken' staan de ontvangsten en uitgaven voor het onderhoud, o.a. voor het schilderen, het dweilen tot in het jaar 1895.¹⁹ De gilde is dus na de eigendomsoverdracht aan de kerkfabriek blijven instaan voor het beheer van de kapel.
- Een historische foto van voor 1909 toont de kapel. Het baksteen metselwerk van de voorgevel was afgewerkt met een lichtkleurige pleisterlaag met rotsstructuur. Er was een vierledige stalen raam aangebracht in het rondboogig venster boven de voordeur waarin transparant glas gevat zat. (zie afb. 5)
- Op een straatbeeld uit die tijd is zichtbaar dat centraal op de waterlijst boven de ingang deur een straatlantaarn hing.²⁰ (zie afb. 6)
- De Sint-Laurentiuskapel werd, als eigendom van de stad Lokeren, beschermd als monument van de 3de categorie. Het is als monument erkend bij besluit van de Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen op 24 november 1909 onder nummer 8817. Dit blijkt uit het verslag van de zitting van gemeenteraad van de stad Lokeren op 14 maart 1910.²¹
- In 1909-1910 werd er een restauratie uitgevoerd onder leiding van architect Henri Van den Broucke.²² De kosten voor de herstelling werden voor een vierde betaald door de staat, voor een vierde door de provincie en voor twee vierden door een bijzondere gift.²³

De volgende werken werden opgenomen in het bestek: de afbraak van de voorgevel tot aan de onderkant van de waterlijst boven de voordeur, afbraak van een deel van het plafond en dak dat aan de voorgevel raakt, het afkappen van het pleisterwerk van de voorgevel, vernieuwing van het metselwerk van de geveltop met oude bakstenen, herplaatsing van de oude sierankers, herleggen van de pannen, vernieuwen van het

¹⁴ <http://balat.kikirpa.be/object/65978>

¹⁵ www.geopunt.be historische kaarten

¹⁶ 'Lokerse Kapellen', in: tijdschrift St. Laurentius Bode, 1950, wekelijkse uitgave, 15 jan

¹⁷ Parochiaal archief Lokeren

¹⁸ www.geopunt.be historische kaarten

¹⁹ Parochiaal archief Lokeren

²⁰ www.delcampe.net

²¹ Stadsarchief Lokeren

²² <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/10009>

²³ Restauratiedossier nr 506 St-Laurentiuskapel 1909-1910, Stadsarchief Lokeren

lood, herstel van de zoldering, verwijderen van de verf van de blauwe hardsteen, levering en plaatsing van nieuwe blauwe hardsteen, herplaatsing van de voluten, vernieuwing van de boogvorm rond het glasraam, vernieuwen van blauwe hardstenen stukken in het fronton, verwijderen verf van de voordeur, twee maal vernissen van de voordeur, vernieuwen van het stalen raam door een glasraam met ijzeren geraamte en loden bindsels met oud glas-in-lood dichtgezet met mastiek, roestwerend behandelen van alle ijzerwerk, herstelling vloer en voetpad, vernieuwen blauwe hardstenen deurdorpel, herstelling dakgoten en afvoerbuizen, plaatsing lantaarn in gesmeed ijzer (dit laatste werd niet uitgevoerd).²⁴ Alle nieuwe blauwe hardsteen was afkomstig van Belgische steengroeves.

- Er is een historische foto van na de restauratie bewaard gebleven. De foto is genomen vanaf de vroegere tuinuitgang van het domein der adellijke familie Ryngaut.²⁵ (zie bijlage 2 afb. 7) 26
- Aan het eind van WOII (1944) werden er historische foto's gemaakt van de voorgevel en de beelden in de kapel. Ter plaatse van de topgevel zijn de voegen tussen de bakstenen in slechte toestand. (zie bijlage 2 afb 8)
- De 17de eeuwse houten gepolychromeerde beelden van de Heilige bisschop Macharius en van de H. Rochus bevinden zich bovenop de engelfiguren die nu los op het altaar opgesteld staan. Op de foto van het hoofdaltaar zijn houten altaarkandelaren te zien. ²⁷ (zie bijlage 2 afbeeldingen 9 tot 13)
- Tijdens een grondige herstelbeurt van de kapel in 1955 werd een deel van het oorspronkelijk altaar in zandsteen blootgelegd.²⁸ Vermoedelijk is toen ook de bovenzijde van de topgevel opnieuw opgevoegd. Dit blijkt uit een ongedateerd foto van na WOII waarop te zien is dat het voegwerk zich in uitzonderlijk goede staat bevindt. (zie bijlage 2 afb. 14)²⁹
- In 1977 werd de kapel geschilderd. Vermoedelijk werd dan ook de voordeur van een nieuwe vernislaag voorzien³⁰
- De dakpannen op het achterste dakvlak zijn in de loop der tijd vernieuwd gezien de aanwezigheid van machinaal gevormde fabriekspannen. Het is onduidelijk wanneer dit precies is uitgevoerd.
- Tussen 1993 en 1996 werd een procedure opgestart door Monumenten en Landschappen om het centrum van Lokeren te beschermen als stadsgezicht. Er is voor de opmaak van het dossier een foto bekend van de hoek van de Luikstraat met Bosmanstraat.³¹ (zie bijlage 2 afb. 15)
- Volgens de inventaris van Onroerend Erfgoed werd de Sint-Laurentiuskapel op 1 augustus 1986 een tweede keer beschermd als monument, maar deze bescherming werd ingetrokken op 19 april 1988. Tien jaar later, in 1998 werd de kapel opnieuw beschermd als monument gelegen in het stadsgezicht "Stadskern Lokeren".³²
- Er zijn naast courant onderhoud geen grote herstellingswerkzaamheden bekend sinds de bescherming als monument binnen het stadsgezicht.

²⁴ Restauratiedossier nr 506 St-Laurentiuskapel 1909-1910, Stadsarchief Lokeren

²⁵ Stadsarchief Lokeren

²⁶ Stadsarchief Lokeren

²⁷ <http://balat.kikirpa.be/object/65976-65987>

²⁸ V. Verstegen, 'In het spoor van St.-Laurentius', in: tijdschrift De Souvereinen, 1989, 20ste jg. nr 3, blz.124-126, p125

²⁹ Stadsarchief, foto zonder datum

³⁰ V. Verstegen, 'In het spoor van St.-Laurentius', in: tijdschrift De Souvereinen, 1989, 20ste jg. nr 3, blz.124-126, p125

³¹ Archief agentschap Onroerend Erfgoed

³² <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/10009>

3. INVENTARISATIE

3.1 ALGEMENE BESCHRIJVING VAN DE RUIMTELIJKE CONTEXT

De Sint-Laurentiuskapel is gelegen langs de Luikstraat. De kapel is in matige bouwkundige staat. De kapel is niet meer toegankelijk voor het publiek.

3.1.1 PLANNEN BESTAANDE TOESTAND

Zie bijlage 3 B: Plan bestaande toestand

In het restauratiedossier van 1910 wordt melding gemaakt van een plan van de voorgevel. Dit plan is zoek geraakt. Er is momenteel geen plan van de voorgevel voorhande. Verder zijn er geen plannen bekend. Er werd na opmetingen ter plekke een schetsmatig grondplan opgemaakt i.f.v. de opmaak van het beheersplan.

3.1.2 FOTO'S BESTAANDE TOESTAND

Zie bijlage 3 A: Foto's bestaande toestand

3.2 BESCHRIJVING ERFGOEDELEMENTEN

3.2.1 DE SINT-LAURENTIUSKAPEL

EXTERIEUR

Huidig uitzicht:

De **straatgevel** van de Sint-Laurentiuskapel gaat terug tot de verbouwing van 1768-69 waarbij de voorgevel wordt verplaatst naar de rooilijn van de Luikstraat en een restauratie uit 1910. De voorgevel is opgebouwd uit baksteen, geflankeerd door licht overhoeks geplaatste pilasters van blauwe hardsteen en voorzien van een barokke topgevel afgeboord met natuursteenelementen. De gevel bevat een rondboogdeur met erboven een rondboogvenster.

De centrale **rondboogdeur** heeft een blauwe hardstenen omlijsting met kwarthol beloop, onderaan voorzien van neuten, imposten bij de aanzet van de boog, en bovenaan een versierde sluitsteen. De eikenhouten dubbele deur is voorzien van een gegolfde siernaald die de kier tussen de deuren afsluit. De deuren zijn onderaan voorzien van een houten paneelvulling met rocaille motief, en bovenaan met een glasvulling achter houten stijlen. De blauwe hardstenen deurdorpel heeft een hol en bol verloop.

De **geblokte pilasters** zijn voorzien van vlakke ingediepte schachten. Deze schachten waren voor 1910 ingevuld met witte rotspleister (zie afb 5 van bijlage 2A). De pilasters hebben een blauwe hardstenen basement en een uitkragend bovenstuk.

Boven de rondboogdeur loopt een geprofileerde blauwe hardstenen waterlijst. Deze lijst loopt door in de pilasters. Op deze waterlijst start een groot glas-in-lood **rondboogvenster** met blauwe hardstenen omlijsting voorzien van een sluitsteen. Centraal in het glas-in-lood raam is een wapenschild verwerkt met roostermotief. Het rooster representeert de marteldood van Sint-Laurentius. (Het wapenschild van Lokeren is bestaat uit dit roostermotief in combinatie met de beeltenis van een raap, symbool van het land van Waas)

De **geveltop** is afgeboord door slanke voluten bekroond door een driehoekig pseudo-fronton. In de geveltop zitten twee S-vormige muurankers. De gevel wordt bekroond door een gesmeed ijzeren kruis.

De kapel bestaat uit één bouwlaag onder een zadeldak. Het **zadeldak** is opgebouwd uit twee delen. Het eerste hogere gedeelte aan de straatzijde is bedekt met natuurleien. Het tweede gedeelte is afgewerkt met eenvoudige rode fabriekspannen. Het dak is afgewerkt met een zinken goot.

De achtergevel is volledig ingebouwd door de achterliggende gebouwen. Enkel de gecementeerde geveltop met muuranker is zichtbaar.

Buitenschrijnwerk:

- o Voordeur:

De centrale toegangsdeur in rococostijl bestaat uit twee vleugels. De bovenste helft van de vleugels is beglaasd (glas achter houten ornamentale balusters). De rechthoekige vleugels lopen aan de binnenzijde door achter de rondboogvormige blauwe hardstenen buitenomlijsting. Op de deur zit het origineel hang- en sluitwerk en een ingewerkt houten offerblok met hangslot.

Toestand: Deze deur is in redelijke toestand. Aan de onderzijde van de deurvleugels is herstelling nodig: het hout is ingerot en gebarsten, de bescherm laag is grotendeels verdwenen over het gehele oppervlak van de deur.

- o Glas-in-loodraam:

Omlijsting in blauwe hardsteen aan buitenzijde, bepleistering in de dagkanten aan binnenzijde, geen venstertablet. Het glas-in-loodraam is aan de buitenzijde gevat in een rooster van platte verticale en horizontale bruggen. De glas-in-loodpanelen worden extra verstevigd door dunnere horizontale bindroeden. Aan de binnenzijde wordt het raam ondersteund door een constructie die opgebouwd is uit ijzeren raambruggen. De raambruggen aan de buitenzijde zijn met deze constructie verbonden via deuvels. Het glas-in-loodraam is in de boogvorm ingewerkt en aan de zijkant met mastiek dichtgezet. Geometrisch patroon van gekleurd oud glas (kleur: paars, groen, geel) en een roostermotief in loodstrippen vastgezet.

Toestand: De raambruggen zijn in goed toestand. Het glas is vervuild. Er zijn gebroken glasdelen. De bindroeden vertonen corrosie.

Beknopt schadebeeld voorgevel:

De blauwe hardsteenelementen van de voorgevel zijn verweerd. Plaatselijk zijn er barsten in de lijsten en zijn er lacunes. De voegen zijn veelal uitgespoeld. In het driehoekig pseudo-fronton van de geveltop zit een openstaande voeg ter plaatse van het roestige smeedijzeren kruis. Het baksteenmetselwerk is in vrij goede staat: er komen enkele door vorst aangetaste bakstenen voor en plaatselijk is wat voegwerk weggefallen. Het linker muuranker is verdwenen. De eikenhouten deur is verweerd. Aan de onderzijde zitten er windbarsten in het deurpaneel.

De achterzijde van de barokke topgevel vertoont barsten waardoor het regenwater kan infiltreren achter de blauwe hardstenen topbekroningsstukken. Aan deze achterzijde en ook aan de achtergevels moet de pleisterlaag vernieuwd worden.

Toestand: matig tot slecht, restauratie is nodig.

Beknopt schadebeeld dak:

De leidendakbedekking is in matig tot slecht toestand door vrij ver gevorderde verwerking. Er zijn onder andere gaten in de leien ontstaan door pyriet corrosie. Het pannendak is in goede toestand.

INTERIEUR

Huidig uitzicht:

De kapel heeft zijn functie als bidplaats doorheen de eeuwen behouden. De kapel bestaat uit één ruimte. Het vrij intacte interieur als geheel in barokstijl ingericht. Achter in de kapel bevindt zich het altaarstuk van de Heilige Laurentius. Dit is afgescheiden door een eikenhouten altaarhek met offerblok. De vloer is afgewerkt met Boomse tegeltjes. Het gewelfde plafond is in barokstijl opgetrokken met niveauverschillen. De muren en het plafond zijn gepleisterd en geschilderd. Beiden zijn versierd met lijstwerk eveneens in barokstijl. In de rechter zijmuur zit een beeldnis.

Het interieur is stoffig en niet meer in gebruik. Op de muren zijn vochtsporen zichtbaar waardoor de verf afbladert. Dit komt vermoedelijk door de combinatie van vochtindringing via het metselwerk, het langdurig onverwarmd zijn van het interieur en de aanwezigheid van een weinig dampdoorlatende verflaag.

Beknopt schadebeeld:

- Vloer: tegels uit rode gebakken aarde - "Boomse" tegels
Toestand: vervuild, witte aanslag ter plekke van de voegen – zoutuitbloei door vocht doorheen de voegen
- Wandafwerking: bepleistering, beschilderd sierlijstwerk in barokstijl
Toestand: vochtvlekken, deels afbladerende verf en verpulverd pleisterwerk
- Plafond: barok sierplafond bestaande uit bepleistering op latwerk met stucwerkversieringen + wit schilderwerk. Stucwerkversiering: ingewerkte witte duif met stralenkrans (symbool van de Heilige Geest).
Toestand: er komen vrij veel (haar-)barsten voor, het pleister- en schilderwerk is aangetast door vocht.

Binnenschrijnwerk/vast meubilair:

- Altaarstuk van de Heilige Laurentius:
Barok houten altaar met houten achterwand, polychroom geschilderd, deels met marmerimitatie. Het altaar wordt geflankeerd door twee houten pilasters met rocaillemotief en is bovenaan afgewerkt met een barok topstuk uitgewerkt met klauwstukken (in- en uitzwinkende houten versieringstukken met rocaille motieven). Centraal bovenin zit het alziende oog van God met stralenkrans. Centraal is een schilderij "Liefdadigheid van de Heilige Laurentius" ingewerkt. Het houten altaarblad met het heiligenbeeld is aan de voorzijde afgewerkt met een houten gebogen antependium. Het is centraal afgewerkt met een sierstuk met ingewerkte putti. Marmerimitatie beschildering aan de zijkanten.
Toestand: het altaarstuk is in aanvaardbare toestand: verspreid zijn enkele kleine boorgaten van houtborende insecten te zien. Het stuk is algemeen vervuild.
- Schilderij "Liefdadigheid van de Heilige Laurentius"
Het in het altaarstuk ingewerkte, barokke schilderij toont aan de rechterzijde een knielende figuur, aan de linkerzijde staat vermoedelijk de Heilige Laurentius.
Toestand: Het olieverfschilderij op doek is zwaar vervuild waardoor het nauwelijks leesbaar is. Het doek is opgebold.
- Altaarhek:
De afscheiding tussen het altaarstuk en van de rest van de kapel, houten tussenschot met houten balusters, deurtje en offerblok
Toestand: goed, de afwerkingslaag is aan een onderhoudsbeurt toe.

Losse voorwerpen: er zijn vrij veel losse voorwerpen aanwezig in de kapel. De belangrijkste worden hieronder vermeld:

- Beeld Heilige Laurentius (zie afb. 27 bijlage 3)
Locatie: centraal op het altaar.
Potaarde, gesigneerd: "J.E. Smet Lokeren 1839", hoogte 90 cm³³
De Heilige Laurentius wordt hier voorgesteld met in de linkerhand het rooster waarboven hij gefolterd werd. In zijn rechterhand heeft hij vermoedelijk de bijbel vastgehouden. Hij draagt een dalmatiek, het gewaad van een diaken. Op zijn hoofd staat een kroon.
Toestand: matig tot goede toestand. Opmerking: vraag is of dit beeld altijd op deze plaatst heeft gestaan gezien hierdoor het zicht op het achterliggend schilderij volledig is belemmerd.
- Beeld Heilige Macharius (zie afb. 36 bijlage 3)
Locatie: op een beeldsokkel ter hoogte van het altaarhek, links.
17de eeuwse houten gepolychromeerd beeld, pestheilige
Beschrijving: Het beeld stond vroeger bovenop een puttibeeld (zie afb. 12 bijlage 2, het beeld staat in de inventaris van het KIK verkeerdelijk als de H. Augustinus van Hippo vermeld). Het is herplaatst op een

³³ V. Verstegen, 'In het spoor van St.-Laurentius', in: tijdschrift De Souvereinen, 1989, 20ste jg. nr 3, blz.124-126, p125

houten console aan de linkerzijde van het altaarstuk. Het beeld steunt op een toegevoegd houten ronde steun en staat hierdoor scheef.

Toestand: matige tot slechte toestand. De polychromie is plaatselijk beschadigd. De rechterhand van het beeld is teruggeplaatst.

- o Beeld Heilige Rochus (zie afb. 37 bijlage 3)

Locatie: in een beeldnis ter hoogte van het altaarhek, rechts.

17de eeuwse houten gepolychromeerd beeld, pestheilige

Het beeld stond vroeger bovenop een puttibeeld-sokkel (zie afb. 11 bijlage 2). Het is herplaatst in een nis aan de rechterzijde van het altaarstuk Sint-Rochus wordt afgebeeld met pelgrimskleidij, pelgrimshoed en pelgrimsstaf. Hij toont zijn open beenwonde.

Toestand: matige toestand. De polychromie is plaatselijk beschadigd De pelgrimsstaf is inmiddels verdwenen en vervangen door een stang.

- o 4 putti beelden – beeldsokkels (zie afbeeldingen 28 en 29 bijlage 3)

Locatie: op het altaar, twee links en twee rechts.

houten gepolychromeerd engelenfiguren op achthoekige voet, barokke vormgeving. Ze stonden vroeger op het altaar en droegen de heiligenbeelden (zie afb. 9 bijlage 2).

Toestand: matige toestand.

- o Mariabeeld (zie afb. 38 bijlage 3)

Locatie: op een beeldsokkel onmiddellijk links bij het binnenkomen, centraal in het verdiepte stuk muur.

houten gepolychromeerd Mariabeeld op vierkante voet, barokke vormgeving. Ze stonden vroeger op het altaar en droegen de heiligenbeelden (zie afb. 9 bijlage 2).

Toestand: matige toestand

De aanwezige beelden in de kapel kunnen na evaluatie als "cultuurgoed" worden beschouwd. De voorwerpen versterken de erfgoedwaarde van het gebouw doordat enkele onder hen dateren uit dezelfde periode als de belangrijkste bouwperiode van de kapel, alsook zijn ze onlosmakelijk gerelateerd tot de functie van het bouwwerk. De historische verbondenheid is weliswaar niet nadrukkelijk aantoonbaar maar gezien de ouderdom van de beelden en de ongewijzigde bestemming van het bouwwerk zijn ze, bij sommige vrij zeker, andere naar alle waarschijnlijkheid, reeds van in de vroege periode van het bestaan van de kapel aanwezig of toegevoegd.

BEELDNUMMER	FUNCTIE	FUNCTIE LOKAAL	TYPE DOEREND GOED	NR FOTO BILLAGIE 3B	BENAMING	Opmerkingen	BESCHERMINGSGRONDSLAG	In het monument aanwezig bij bescherming? Geen van onderstaande interieurelementen is vermeld in het beschermingsbesluit, noch in het beschermingsdossier. Het beschermingsbesluit bevat niet-rechtsaanzienlijke elementen die een afzonderlijke bescherming verdienen. Het is niet duidelijk of deze elementen niet aanwezig zouden geweest zijn in het monument op de dag van de bescherming.	aanwezig door aard (nagelast)	aanwezig door 'vormelijke' bestemming (niet nagelast)	aanwezig door wilsaamstelling	aanwezig door economische bestemming	DEFINITE CULTUURGOED	Def. Cultuurgood VW 1 - versterkt de erfgoedwaarde gebouw	Def. Cultuurgood VW 2 - gereeld een functie gebouw	Def. Cultuurgood VW 3 - historische verbondenheid	beschermend cultuurgood
1. CULTUURGOEDEN VERMELD IN HET BESCHERMINGSBESLUIT																	
NIHL																	
2. CULTUURGOEDEN VERMELD IN HET BESCHERMINGSDOSSIER																	
NIHL																	
3. INVENTARIS KAPEL VAN DE HEILIGE LAURENTIUS																	
KAPEL	Kapelruimte	vest meubilair	afb 17 en 25 - bijlage 3		Altaarstuk	veelingeboord, hout			X								
	Kapelruimte	vest meubilair	afb 17 en 30 - bijlage 3		Altaarhek	veelingeboord, hout			X								
	Kapelruimte	los voorwerp	afb 25 en 27 - bijlage 3		Beeld Heilige Laurentius	ornamentbeel - maakt deel uit van het historisch interieur				X				X	X	X	X
	Kapelruimte	los voorwerp	afb 32 en 36 - bijlage 3		Beeld Heilige Macharius, pestheilige	ornamentbeel - maakt deel uit van het historisch interieur				X				X	X	X	X
	Kapelruimte	los voorwerp	afb 33 en 37 - bijlage 3		Beeld Heilige Rochus, pestheilige	ornamentbeel - maakt deel uit van het historisch interieur				X				X	X	X	X
	Kapelruimte	los voorwerp	afb 26 en 29 - bijlage 3		4 putti beelden, dragers van heiligenbeelden	ornamentbeel - maakt deel uit van het historisch interieur				X				X	X	X	X
	Kapelruimte	los voorwerp	afb 20 en 36 - bijlage 3		Mariabeeld	ornamentbeel - maakt deel uit van het historisch interieur				X				X	X	X	X

4. BESCHRIJVING VAN DE ERFGOEDWAARDEN

4.1 DE SINT-LAURENTIUSKAPEL

Erfgoedwaarden volgens het beschermingsbesluit:

De Sint-Laurentiuskapel is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de *artistieke waarde en de historische waarde*

“Oorspronkelijk vrijstaande kapel van 1633 met straatgevel van 1768-69, gerestaureerd in 1909 door architect H. Vanden Broucke en gekarakteriseerd door een bak- en natuurstenen topgevel met voluutvormige vleugelstukken en bekronend driehoekig pseudo-fronton, flankerende geblokte pilasters, rondboogdeur en bovenvenster.

Bijkomende erfgoedwaarden:

- o Ensemblewaarde: kapel met exterieur en interieur teruggaand op de verbouwfase van 1768-69 inclusief de aanwezigheid van een aantal waardevolle heiligenbeelden.
- o Relatie met de stad Lokeren: Sint-Laurentius is de patroonheilige van de stad en de twee pestheiligen St-Macharius en St-Rochus genoten een speciale verering in de stad.
- o Relict van een veldkapel die nu ingebouwd is in het stadsweefsel. Dit is een getuige van de verstedelijking van de stad Lokeren.

4.2 SYNTHESEPLANNEN ERFGOEDWAARDEN

Zie bijlage 4A en B - erfgoedwaarden voorgevel en interieur van de Sint-Laurentiuskapel

Het waardeoordeel is aangeduid met een kleurcode op de plannen en wordt weergegeven door 4 verschillende kleuren die een degradatie in hun oordeel bepalen van hoog naar laag en indifferënt:

ROOD: hoge erfgoedwaarde: uiterst waardevol, deze elementen zijn van cruciaal belang voor de structuur en/of de betekenis van het geheel. *Voor deze onderdelen is restauratie en conservatie gewenst. Ze worden bewaard in hun huidige toestand of gerestaureerd (storende verbouwingen verwijderen) naar een welbepaalde periode in de geschiedenis.*

GEEL: positieve erfgoedwaarde: waardevol, deze elementen zijn van belang voor de structuur en/of de betekenis van het geheel. Hiertoe behoren o.a. ingrijpend gerestaureerde elementen (of volledig vervangen naar oorspronkelijk model) waarbij de erfgoedwaarde hersteld of behouden werd. *Voor deze onderdelen is behoud wenselijk. Ingrepen en aanpassingen die nodig zijn voor het goed functioneren van het gebouw zijn mogelijk, maar met respect voor het originele gebouw.*

GROEN: negatieve erfgoedwaarde: deze elementen doen afbreuk aan de bewaarde historische context. *Voor deze onderdelen is afbraak gewenst.*

BLAUW: indifferente erfgoedwaarde: deze elementen hebben geen belang voor de structuur en/of de betekenis van het geheel. Hiertoe behoren ook nieuwe ingrepen of toevoegingen die met respect voor de historische context zijn uitgevoerd. *Voor deze onderdelen is behoud niet essentieel, wijzigingen en/of vervanging zijn mogelijk.*

VOORGEVEL

De voorgevel krijgt een hoge erfgoedwaarde = kleurcode ROOD. Uit de bouwhistorische studie blijkt weliswaar dat de geveltop tot aan de onderkant van de waterlijst boven de voordeur is afgebroken en heropgebouwd. Ook de blauwe hardstenen deurdeur is herplaatst. Deze elementen krijgen desondanks de erfgoedwaarde ROOD gezien de ouderdom van deze ingreep en gezien ze volledig in stijl met de rest van het geheel werden uitgevoerd. Het schrijnwerk van de inkomdeur krijgt een kleurcode GEEL gezien deze wel in de stijl en wellicht volgens het ontwerp

van het oorspronkelijke werd vernieuwd maar sommige details hierbij weinig verfijnd en vakkundig werden uitgevoerd.

INTERIEUR

Het interieur is in zijn geheel als uiterst waardevol te beschouwen. Alle elementen horen bij het oorspronkelijke ontwerp en zijn in dezelfde barokstijl uitgevoerd. De losse beeldhouwwerken zijn te beschouwen als cultuurgood – zie hoofdstuk 3.

5. VISIE OP TOEKOMSTIG BEHEER

5.1 BEHEERSDOELSTELLINGEN

De **hoofddoelstelling** is het behoud en het herstel van de erfgoedwaarden door restauratie en courante onderhoud van de Sint-Laurentiuskapel. Het historisch uitzicht wordt behouden. De functie als bidkapel blijft behouden.

Onder de **nevendoeelstellingen** wordt de heropenstelling van de Sint-Laurentiuskapel voorzien. De kapel zal terug worden opengesteld voor gebed of het branden van een kaars gedurende de daguren.

De kapel betreft erfgoed dat door zijn aard geen economisch nut heeft en zal dit in de toekomst ook niet verwerven. De kapel kan bijgevolg als **ZEN-erfgoed** worden beschouwd.

6. BEHEERSMAATREGELEN – WERKZAAMHEDEN

Zie lijst werkzaamheden: bijlage 5.

6.1 EENMALIGE RESTAURATIEWERKZAAMHEDEN

Dit behelst de grondige restauratie van het exterieur en het interieur van de kapel. Volgende elementen worden aangepakt:

- Reinigen (plaatselijk!) van de erg vervuilde elementen in de voorgevel;
- Herstel van gevelparament in baksteen (vervangen stenen) en natuursteen (d.m.v. reparatiemortel en /of bouchons) en herstel van het voegwerk;
- Bepresteren van het bovendaks metselwerk;
- Nazicht en herstel van de houten inkomdeur;
- Nazicht en herstel van het glas-in-loodraam;
- Roestwerend behandelen van alle metalen elementen;
- Vervangen van de natuurleien op het voorste deel van het dak inclusief het vervangen van alle randaansluitingen en het nazicht en herstel van onderliggende houtwerk (bebording en structuur);
- Nazicht en herstel van het achterste gedeelte van het dak belegd met pannen – gezien de goede toestand is dit vooral de randaansluitingen nakijken;
- Nazicht en herstel van goten en afvoeren;
- Het nazicht en herstel van het pleisterwerk op wanden en gewelven in het interieur;
- Het herschilderen van het interieur na kleuronderzoek;
- Het reinigen en plaatselijk bijwerken van het polychroom schilderwerk van het altaar na plaatselijk behandelen van het houtwerk tegen houtborende insecten;
- De restauratie van het ingewerkte schilderij in het altaarstuk;
- De consolidatie en restauratie van de polychrome beeldhouwwerken (cultuurgooderen);
- Het behandelen tegen houtborende insecten en hernemen van de afwerklagen op het altaarhek;
- Het reinigen van de vloertegels uit Boomse klei;

Los van de restauratie van bestaand materiaal worden volgende elementen toegevoegd:

- Terug aanbrengen van de rotsbepleistering op de baksteenvelden in de voorgevel (gestaafd door historische studie);
- Het aanbrengen van duivenwering op de kapitelen van de pilasters in de voorgevel;
- Er wordt overwogen om enkele maatregelen tegen vandalisme of diefstal tegen te treffen – wordt uitgevoerd mits machtiging door Onroerend Erfgoed.

6.2 TERUGKERENDE ONDERHOUDSWERKZAAMHEDEN

- Reinigen van de goten en afvoeren;
- Nazicht en herstel van de dakbedekking;
- Periodiek hernemen van buitenschilderwerk;
- Onderhoud van het interieur (reinigen vloeren, herschilderen interieur, ...).

7. OPVOLGING EN EVALUATIE

Om de bewaringstoestand van het gebouw te kunnen opvolgen, zullen periodieke inspecties gebeuren waarbij de bewaringstoestand van de kapel ter plaatse wordt onderzocht:

- Door het jaarlijks nazicht en rapportering door een aangestelde van de kerkfabriek;
- Door de periodieke inspecties uitgevoerd door Monumentenwacht.

Met betrekking tot dringende werken wordt jaarlijks gerapporteerd – voorlopig zijn er echter geen dringende werken.

Van alle werkzaamheden die vermeld zijn in de lijst en die worden uitgevoerd in de looptijd van het beheersplan wordt een verslag of voortgangsrapport opgemaakt. Dit verslag wordt opgemaakt door de architect die de werken begeleidt en bezorgt aan het Agentschap ten laatste 6 maanden na beëindiging van de werken.

Eens de grondige restauratiewerken werden uitgevoerd en het gebouw dus opnieuw in een uitzonderlijk goede conditie zal verkeren, wordt vijfjaarlijks een toestandrapport bezorgd aan het Agentschap.

Om de 3 jaar gebeurt er een evaluatie van het beheersplan waarbij er eventuele aanvullingen en wijzigingen de officiële procedure moeten volgen. Er vindt een 5-jaarlijkse beperkte inspectie en rapportering plaats.

Perimeter van gebied waarvoor je het beheersplan opmaakt (met schaal en N-pijl)	Zie bijlage 1
Lijst van geplande werkzaamheden	Zie bijlage 5
Lijst van handelingen waarvan de uitvoering vrijgesteld zal zijn van toelating	Zie bijlage 5
Lijst van ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart	Zie hoofdstuk 5 - pagina 16 in de tekst: de gehele kapel = ZEN-erfgoed
Lijst van ontsluitingswerken voor open erfgoed	NVT
Lijst van werken aan bomen en struiken waarvoor toelating nodig is	NVT
Lijst van cultuurgoederen	Zie hoofdstuk 3 - pagina 13 in de tekst.
Lijst van geplande werkzaamheden aan een orgel dat dateert van na de Eerste Wereldoorlog	NVT
Bibliografie (overzicht referenties)	Zie hoofdstuk 2 - pagina 6 van de tekst
Extra bijlage (bvb. foto's, ...)	BIJLAGE 1/IDENTIFICATIE 1A/Beschermingsbesluit 1B/Kadasterplan 1C/Afbakening beschermde monumenten 1D/Provinciaal RUP 1E/Afbakening stadsgezicht Lokeren 1F/Gewestplan o BIJLAGE 2/BOUWHISTORISCHE NOTA 2A/Iconografisch onderzoek 2B/Syntheseplan bouwevolutie o BIJLAGE 3/INVENTARISATIE VAN DE ERFGOEDELEMENTEN – HUIDIGE TOESTAND 3A/Fotoreportage 3B/Plan interieurelementen o BIJLAGE 4/WAARDEBEPALING 4A/Erfgoedwaarde voorgevel 4B/Erfgoedwaarden interieur

8. BIJLAGEN

8.1 VERPLICHTE BIJLAGEN

- Zie BIJLAGE 1 Perimeter van gebied waarvoor het beheersplan wordt opgemaakt
- In de tekst hoofdstuk 5 **De kapel kan worden beschouwd als Zen-erfgoed**
- NVT Lijst van open erfgoed met aanduiding op kaart
- NVT Lijst van werken aan bomen en struiken waarvoor toelating nodig is.
- NVT Lijst van premiegerechtigde werken aan een orgel dat dateert van na WOI
- In de tekst hoofdstuk 3 Overzicht **cultuurgoeederen**

8.2 EXTRA BIJLAGEN

- BIJLAGE 1/IDENTIFICATIE
 - 1A/Beschermingsbesluit
 - 1B/Kadasterplan
 - 1C/Afbakening beschermde monumenten
 - 1D/Provinciaal RUP
 - 1E/Afbakening stadsgezicht Lokeren
 - 1F/Gewestplan
- BIJLAGE 2/BOUWHISTORISCHE NOTA
 - 2A/Iconografisch onderzoek
 - 2B/Synthesepan bouwevoluitie
- BIJLAGE 3/INVENTARISATIE VAN DE ERFGOEDELEMENTEN – HUIDIGE TOESTAND
 - 3A/Fotoreportage
 - 3B/Plan interieurelementen
- BIJLAGE 4/WAARDEBEPALING
 - 4A/Erfgoedwaarde voorgevel
 - 4B/Erfgoedwaarden interieur
- BIJLAGE 5/LIJST VAN WERKZAAMHEDEN